

PATVIRTINTA
Molėtų vaikų savarankiško
gyvenimo namų direktoriaus
2021 m. spalio 18 d.
įsakymu Nr. V-43

MOLĖTŲ VAIKŲ SAVARANKIŠKO GYVENIMO NAMŲ BENDRUOMENINIŲ VAIKŲ GLOBOS NAMŲ SKYRIAUS VEIKLOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Molėtų vaikų savarankiško gyvenimo namų bendruomeninių vaikų globos namų skyriaus veiklos apraše (toliau – Aprašas) nustatyti Molėtų vaikų savarankiško gyvenimo namų (toliau – MVSGN) - šeimos modelio bendruomeninių vaikų globos namų skyriaus (toliau – BVGN) tikslai ir funkcijos, teisės ir pareigos, veiklos organizavimas, likusio be tėvų globos vaiko, socialinę riziką patiriančio vaiko ar vaiko su negalia (toliau – vaikas) apgyvendinimas BVGN, finansavimas bei teikiamos globos (rūpybos) kokybės užtikrinimas.

2. Apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse, Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatyme, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme, Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatyme, Vaiko globos (rūpybos) organizavimo nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. kovo 27 d. nutarimu Nr. 405 „Dėl Vaiko globos organizavimo nuostatų patvirtinimo“, LR Socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakyme „Dėl bendruomeninių vaikų globos namų veiklos aprašo patvirtinimo, 2021-01-13 Nr. A1-24, Socialinės globos normų apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. vasario 20 d. įsakymu Nr. A1-46 „Dėl Socialinės globos normų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Socialinės globos normų aprašas), apibrėžtas sąvokas.

II SKYRIUS BVGN TIKSLAI IR FUNKCIJOS

3. Bendruomeninių vaikų globos namų tikslai:

- 3.1. užtikrinti vaiko teisių ir įstatymų ginamų interesų įgyvendinimą ir apsaugą;
- 3.2. užtikrinti vaikui sėkmingą adaptaciją, saugios, emociškai palankios ir šeimai artimos aplinkos sukūrimą;
- 3.3. užtikrinti vaiko individualių poreikių, įskaitant specialiuosius vaiko su negalia ir specialiųjų ugdymosi poreikių turinčio vaiko poreikių, nulemtų jo amžiaus, brandos, įgimtų ar įgytų savybių ar kitų ypatumų, įvertinimą, ir sudaryti tinkamas sąlygas šiuos poreikius visiškai patenkinti;
- 3.4. užtikrinti vaiko emocinius poreikius ir formuoti saugų prierašumą;
- 3.5. užtikrinti vaikui reikiamos pagalbos ir paslaugų pagal individualius poreikius suteikimą;
- 3.6. užtikrinti vaiko socializaciją ir resocializaciją;
- 3.7. užtikrinti vaiko pasirengimą savarankiškai gyventi šeimoje ir visuomenėje;
- 3.8. užtikrinti vaiko ryšių palaikymą su biologine jo šeima bei kitais fiziniais asmenimis, su kuriais vaiką sieja emociniai ryšiai (toliau – fiziniai asmenys), jei tai neprieštarauja geriausiems vaiko interesams;
- 3.9. parengti vaiką grįžti į biologinę šeimą, būti globojamam (rūpinamam) šeimoje ar būti įvaikintam;
- 3.10. ginti vaiko teises ir teisėtus interesus, atstovauti vaiko interesams visose srityse;

3.11. užtikrinti BVGN darbuotojų, dirbančių tiesiogiai su vaikais, nuolatinę kvalifikacijos kėlimą, tobulinimąsi.

4. BVGN, siekdami įgyvendinti jiems nustatytus veiklos tikslus, atlieka šias funkcijas:

4.1. suteikia vaikui tokias gyvenimo sąlygas, kokių reikia jo gerovei, taip pat fizinei, protinei, dvasinei, dorovinei bei socialinei raidai ir kurios atitinka individualius jo poreikius, įskaitant specialiuosius vaiko su negalia ir specialiųjų ugdymosi poreikių turinčio vaiko poreikius;

4.2. pasitelkdami kitus specialistus (švietimo įstaigos darbuotojus / pedagogus, sveikatos priežiūros ar kitokią pagalbą vaikui teikiančius specialistus), padeda vaikui įveikti patirtas netektis ir (ar) trauminę patirtį ir užmegzti su aplinkiniais saugius emocinius ryšius, sukuria vaikui emociškai palankią aplinką;

4.3. organizuoja pagal poreikį vaiko aprūpinimą reikalingomis pagalbos priemonėmis;

4.4. sukuria vaikui emociškai palankią aplinką, ugdančią vaiko savarankiškumą ir finansinį raštingumą, dalyvauja veiklose, programose ir projektuose, skirtuose padėti vaikui tinkamai pasirengti savarankiškai gyventi šeimoje ir visuomenėje;

4.5. kartu su vaiko formaliojo ugdymo įstaiga organizuoja papildomas ugdymo paslaugas, siekdami padidinti vaiko akademinį pažangumą, kartu spręsti vaikui kylančias ugdymo(si) problemas ir mokymo(si) sunkumus. Motyvuoja vaiką mokytis ir įgyti išsilavinimą, padeda vaikui pasirinkti mokymosi profilį, brandos egzaminus, susiedami tai su vaiko pomėgiais ir būsimą profesinę veiklą, organizuoja vaiko ugdymą karjerai, profesinį informavimą ir profesinį konsultavimą, siekdami didinti asmeninį konkurencingumą darbo rinkoje;

4.6. MVSGN nustato išlaidų, skiriamų BVGN gyvenančių vaikų savarankiškumui ugdyti ir (ar) individualiems poreikiams tenkinti (pvz., maistui, higienos reikmėms, drabužiams, neformaliajam vaikų švietimui, kultūriniais renginiais, ekskursijoms, stovykloms ir pan.), dydį, parengia ir patvirtina išlaidų apskaitos ir kontrolės tvarką ir paskiria darbuotoją, atsakingą už išlaidų panaudojimo kontrolę;

4.7. BVGN dirbantys socialiniai darbuotojai, socialinio darbuotojo padėjėjai įvertina vaiko individualius poreikius (1 priedas, 2 priedas), stipriąsias ir silpnąsias jo puses, sudaro ir įgyvendina individualius, išsamius ir visapusiškus vaiko poreikių vertinimo pagrindus, socialinės globos planus (toliau – ISGP) (3 priedas, 4 priedas); (pagal Socialinės globos normų apraše nustatytus reikalavimus bei Socialinių paslaugų priežiūros departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – SPPD) teikiamas metodines rekomendacijas dėl vaiko poreikio vertinimo ir ISGP sudarymo);

4.8. MVSGN laikosi vaiko gyvenamosios vietos pastovumo principo, užtikrindami vaikui nuolatinę gyvenamąją vietą ir pagal galimybes nuolat su vaiku dirbančių BVGN darbuotojų bei kitų specialistų komandą, išskyrus atvejus, kai vaiko poreikiai bei emociškai palanki aplinka kituose BVGN užtikrinami geriau;

4.9. BVGN darbuotojai vykdo bet kokios formos smurto prieš vaiką ir vaiko išnaudojimo prevenciją:

4.9.1. organizuoja grupinius ir (ar) individualius pokalbius su vaiku (ne mažiau kaip vieną individualų pokalbį su kiekvienu vaiku kartą per savaitę ir ne mažiau kaip vieną grupinį pokalbį su visais vaikais kartą per mėnesį), įgalindami atpažinti ir pranešti BVGN darbuotojui ar kitam su vaiku dirbančiam specialistui (švietimo įstaigos darbuotojui / pedagogui, sveikatos priežiūros ar kitokią pagalbą vaikui teikiančiam specialistui) apie jo paties ar jo atžvilgiu elgesį, galintį pažeisti jo ar kito asmens teises ir (ar) interesus;

4.9.2. dalyvauja renginiuose bei mokymuose, skirtuose bet kokios formos smurtui prieš vaiką ir vaikų išnaudojimui užkardyti ir procedūroms, susijusioms su konkrečiais veiksmais, identifikavus smurto prieš vaikus ar vaikų išnaudojimo atvejus, nustatyti;

4.9.3. apie galimus vaiko teisių pažeidimus, padarytus vaiko atžvilgiu, BVGN darbuotojai nedelsdami žodžiu ir raštu informuoja MVSGN administraciją. Gavęs BVGN darbuotojų informaciją apie galimus vaiko teisių pažeidimus, padarytus vaiko atžvilgiu MVSGN direktorius ar jo įgaliotas asmuo informuoja žodžiu ir raštu Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įgaliotą teritorinį skyrių (toliau – VVTAĮT) (informuojant

nurodomas vaiko, kurio teisės galimai pažeistos, vardas, pavardė, gimimo data, galimai pažeidimą padariusių asmenų vardai, pavardės, galimo pažeidimo aplinkybės);

4.10. pozityvaus auklėjimo metodais ir priemonėmis drausmina vaiką, vengiantį atlikti savo pareigas ar pažeidžiantį kitų asmenų teises ir laisves. Bet kokios smurto prieš vaiką formos yra griežtai draudžiamos ir nėra laikomos tinkamomis drausminimo priemonėmis jokiomis aplinkybėmis;

4.11. organizuoja vaikui reikalingas paslaugas bendruomenėje, atsižvelgdami į individualius jo poreikius ir geriausius vaiko interesus, ir užtikrina vaiko dalyvavimą visų pakopų ugdymo sistemoje ir neformaliojo vaikų švietimo, saviugdos, kūrybinėje veikloje;

4.12. bendradarbiauja su vaiko biologine šeima bei fiziniais asmenimis, jei tai neprieštarauja geriausiems vaiko interesams, siekdami atkurti ar palaikyti tarpusavio ryšius, sudarančius prielaidas vaikui grįžti į biologinę šeimą ar nustatyti globą (rūpybą) šeimoje, ar įvaikinti vaiką, jei tai atitinka geriausius vaiko interesus ir užtikrina vaiko saugumą;

4.13. bendradarbiauja su savivaldybės administracija, tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriumi, atvejo vadybininkais, švietimo įstaigos darbuotojais / pedagogais, sveikatos priežiūros ar kitokią pagalbą vaikui teikiančiais specialistais, VVTAIT specialistais, globos centrais ir kitomis socialinių paslaugų įstaigomis, švietimo, sveikatos, teisėsaugos įstaigomis, nevyriausybinėmis organizacijomis, dirbančiomis šeimos ir (ar) vaiko gerovės, ir (ar) vaiko teisių apsaugos srityje;

4.14. MVSGN direktorius sudaro sąlygas BVGN darbuotojams, dirbantiems tiesiogiai su vaikais, nuolat tobulinti savo profesinę kvalifikaciją, dalyvauti darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo programose, įgyti naujų, darbe reikalingų žinių;

4.15. vykdo kitas teisės aktuose nustatytas funkcijas, siekdami užtikrinti vaiko fizinę, emocinę ir socialinę gerovę, individualių jo poreikių tenkinimą ir visapusišką vaiko apsaugą;

4.16. sudaro sąlygas vaikui dalyvauti priimant sprendimus, tiesiogiai arba netiesiogiai turinčius poveikį jo gyvenimui, situacijai, ateičiai. Vaiko dalyvavimas turi būti užtikrinamas vaikui draugiškoje aplinkoje, suteikiant vaikui visą reikiamą informaciją sprendimui priimti vaikui suprantama kalba ir sudarant sąlygas vaikui išreikšti savo nuomonę jam priimtinais būdais. Į vaiko nuomonę turi būti atsižvelgiama priimant galutinį sprendimą, kuris turi atitikti geriausius vaiko interesus;

4.17. vykdo likusio be tėvų globos vaiko atstovo pagal įstatymą pareigas.

III SKYRIUS BVGN TEISĖS

5. BVGN, turėdami teisės aktais nustatytas globėjo (rūpintojo) teises ir vykdydami jiems teisės aktais priskirtas funkcijas, turi teisę:

5.1. pirkti paslaugas, atitinkančias individualius vaikų poreikius;

5.2. kartu su vaiku pirkti prekes, skirtas vaikų asmeniniams poreikiams tenkinti (pvz., maistą, higienos reikmenis, drabužius);

5.3. gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų informaciją, išvadas, pasiūlymus ir kitokią informaciją, kurios reikia sprendžiant BVGN kompetencijai priskirtus klausimus;

5.4. gauti metodinę bei kitą pagalbą ir (ar) kitas paslaugas iš globos centro, Globos centro veiklos ir vaiko budinčio globotojo vykdomos priežiūros organizavimo ir kokybės priežiūros tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2018 m. sausio 19 d. įsakymu Nr. A1-28 „Dėl Globos centro veiklos ir vaiko budinčio globotojo vykdomos priežiūros organizavimo ir kokybės priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyta tvarka;

5.5. gauti paramą veiklos tikslams įgyvendinti ir funkcijoms vykdyti Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo nustatyta tvarka;

5.6. teikti atitinkamoms valstybės ir savivaldybių institucijoms bei įstaigoms pasiūlymus dėl vaiko teisių apsaugos, vaikų globos (rūpybos), įvaikinimo ir socialinių bei ugdymo paslaugų teikimo;

- 5.7. pasitelkti specialistus ir ekspertus, reikalingus BVGN nustatytiems veiklos tikslams įgyvendinti;
- 5.8. naudotis kitomis įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytais teisėmis.

IV SKYRIUS

BVGN VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

6. BVGN veikla organizuojama vadovaujantis šeimai artimos aplinkos sukūrimo principu.
7. Kartu su vaiku jam priimtiniu būdu ir jam suprantama kalba aptariama jo dienvakšė (kėlimasis, prausimasis, pusryčiai, išleidimas ar palydėjimas į ikimokyklinę ugdymo įstaigą ar mokyklą, būrelius, sveikatos priežiūros įstaigas, pietūs, pamokų ruošą, laisvalaikis, vakarienė, pasiruošimas miegui ir kt.), taip pat aptariamas ir organizuojamas vaiko neformalusis užimtumas, laisvalaikis bei šventės, atsižvelgiama į vaiko interesus, lūkesčius ir nuomonę, jei tai neprieštarauja bendrai BVGN tvarkai.
8. Kartu su vaiku jam priimtiniu būdu ir jam suprantama kalba aptariamos jo teisės ir pareigos, atsakomybė taip pat vaiko tėvų, fizinių asmenų lankymosi BVGN tvarka.
9. Atsižvelgiant į vaiko amžių ir brandą, vaikas įtraukiamas į meniu sudarymą, maisto gaminimo procesą, suteikiama galimybė maistą bei užkandžius pasigaminti pačiam ar su darbuotojo pagalba jam patogiu laiku. Taip pat sudaromos sąlygos ir galimybės vaikui naudotis viešojo maitinimo įstaigų paslaugomis (valgyti mokymo įstaigos valgykloje, viešojo maitinimo įstaigoje, užsisakyti maistą į namus).
10. Maisto produktai, drabužiai, avalynė ar kiti daiktai, siekiant ugdyti vaiko savarankiškumą, perkami bet kuriame prekybos centre ar turguje kartu su vaiku, atsižvelgiant į jo pageidavimus, neorganizuojant viešųjų pirkimų. Vaikui, įvertinant jo brandą ir poreikius, sudaromos sąlygos apsipirkti savarankiškai. Visi pirkimo dokumentai renkami ir saugomi.
11. Kartu su vaiku aptariama, kaip jis turėtų naudoti jam skirtas išmokas, kišenpinigius, ugdomas finansinis jo raštingumas. Vaikui, atsižvelgiant į jo amžių ir brandą, sudaromos sąlygos pačiam disponuoti jo asmeninėje sąskaitoje turimomis lėšomis. Išmokos vaikui negali būti naudojamos būtiniausiems vaiko poreikiams tenkinti (maistui, aprangai, medikamentams), neformaliajam ugdymui, stovykloms, sveikatos priežiūrai, prekėms ir kitoms paslaugoms (higienos, slaugos, techninės pagalbos prekėms, patalynei, vaiko transporto išlaidoms). Kišenpinigiai skiriami vadovaujantis Socialinės globos normų aprašo nustatyta tvarka ir MVSGN direktoriaus patvirtinta tvarka.
12. BVGN tvarka ir švara palaikoma paskirstant darbus vaikams ir darbuotojams, įvertinant vaikų amžių, galimybes ir raidos ypatumus. Skatinant vaikus palaikyti tvarką savo kambariuose ir bendrose patalpose, formuojami asmens higienos įgūdžiai. Vaikui negali būti skiriami darbai, kurie neatitinka jo galimybių, amžiaus, raidos ypatumų.
13. Darbuotojai BVGN dirba pagal darbo sutartis, jų darbo laikas ir darbų sauga, kitos teisės ir pareigos nustatomi teisės aktų, reguliuojančių darbo teisinius santykius, nustatyta tvarka. Darbuotojų, dirbančių pagal darbo (pamainų) grafikus, darbo laikas organizuojamas taikant suminę darbo laiko apskaitą, tačiau BVGN siekiama užtikrinti kuo mažesnę darbuotojų ir jų darbo grafiko kaitą.
14. BVGN darbuotojų darbo laikas turi būti organizuojamas taip, kad individualiems pokalbiams su vienu vaiku būtų skiriamos ne mažiau kaip 2 valandos per savaitę, o prireikus – tiek laiko, kiek jo reikia problemai sėkmingai išspręsti ar vaiko bendravimo poreikiui patenkinti.
15. Esant kriziniam atvejui (kaip jis apibrėžtas Socialinės globos normų apraše), vaikui, patiriančiam krizę, turi būti skiriamas dėmesys, laikas, paslaugos ir pagalbos priemonės, siekiant operatyviai ir sėkmingai išspręsti krizę ir užtikrinant kuo mažesnę jos poveikį vaikui ir jo gyvenimui. Ištikus krizei, su vaiku dirba tiek BVGN darbuotojų, kiek reikia krizei operatyviai ir sėkmingai išspręsti. BVGN turi užtikrinti, kad tuo pačiu metu būtų tenkinami kitų BVGN gyvenančių vaikų poreikiai.
16. MVSGN administracija BVGN sudaro galimybes darbuotojams dalyvauti darbuotojų

kvalifikacijos tobulinimo programose, supervizijose, mokymuose pagal Globėjų (rūpintojų), budinčių globotojų, tėvių, bendruomeninių vaikų globos namų darbuotojų mokymo ir konsultavimo programą, patvirtintą Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus įsakymu, tęstiniuose globos centrų organizuojamuose ir kituose mokymuose.

17. MVSGN turi turėti pasitvirtinęs „MVSGN Smurto prieš vaikus/jaunuolius prevencijos tvarkos aprašas“, „Narkotinių ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programą“, „Reagavimo, įvykus ypatingam atvejui ir pagalbos teikimo nukentėjusiam vaikui ar (ir) smurtautojui, tvarka“ kasmet rengti ir tvirtinti darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo planą, su kuriais pasirašytinai supažindinami BVGN darbuotojai ir kuriame nurodoma, kokių priemonių ir (ar) veiksmų imamasi:

17.1. kovai su vaiko teisių pažeidimais ir vaiko teisių pažeidimų prevencijai BVGN;

18.2. konfliktams BVGN spręsti (tiek tarpusavio, tiek krizinių santykių vaikų adaptacijos metu ir (ar) globojant elgesio ir emocijų sutrikimų turinčius vaikus);

17.3. kitoms BVGN galimoms probleminėms situacijoms suvaldyti (pvz., darbuotojų perdegimui įveikti);

17.4. darbuotojų kvalifikacijai tobulinti, siekiant užtikrinti, kad BVGN darbuotojai būtų kvalifikuoti ir kompetentingi teikti kokybišką socialinės globos (priežiūros) paslaugą BVGN.

V SKYRIUS VAIKŲ APGYVENDINIMAS BVGN

18. Prieš apgyvendinant vaiką BVGN, išklausa jo nuomonė, su kuo jis norėtų gyventi BVGN, parodomas būsimas jo kambarys, pagal galimybes sudaromos sąlygos dalyvauti jį įrengiant, atsakoma į visus vaiko klausimus, susijusius su gyvenimu BVGN. Informacija vaikui turi būti suteikiama jam aiškia kalba, atsižvelgiant į vaiko amžių, raidos ypatumus, turimus specialiuosius poreikius ir kitas aplinkybes.

19. Vaikas apgyvendinamas vadovaujantis vaiko pastovios gyvenamosios vietos išlaikymo principu (biologinės šeimos gyvenamosios vietos atžvilgiu bei nekeičiant vaiko gyvenamosios vietos – nekilnojant vaiko iš vieno BVGN į kitą) ir atsižvelgiant į geriausius vaiko interesus. Vaikui sudaromos sąlygos likti toje pačioje gyvenamojoje aplinkoje su žmonėmis, su kuriais jis susijęs emociniais ryšiais.

20. MVSGN, įvertinęs vaiko poreikius, aplinkybes, pasekmes ir nustatęs, kad negali užtikrinti vaiko poreikių ir sukurti jam emociškai palankios aplinkos, atsižvelgdamas į geriausius vaiko interesus, apie tai praneša VVTAIT ir Molėtų rajono savivaldybei.

VI SKYRIUS REIKALAVIMAI BŪSTUI IR APLINKAI

21. BVGN įrengimas ir jų aplinka turi atitikti Socialinės globos normų aprašo nuostatas, nustatančias reikalavimus aplinkai ir būstui. Visapusiškas vaiko saugumas yra pagrindinis prioritetas.

22. BVGN negali turėti iškabos ar kitų skiriamųjų ženklų (nuorodų, logotipų ir pan.).

23. Pagal galimybes turi būti užtikrintas baldų ir įrangos vientisumas bei jaukus interjeras, esant galimybei atsižvelgiama į vaiko pasirinktas interjero detales.

24. Vaikui turi būti įrengta saugi ir patogi mokymosi vieta, nekelianti pavojaus vaiko sveikatai ir motyvuojanti mokytis (stalas, kėdė, stalinis ar sieninis apšvietimas, kalendorius, mėgstamos knygos, iškarpos, piešiniai, kiti vaiko mėgstami daiktai).

25. Vaikui, atsižvelgiant į vaiko amžių ir brandą, turi būti užtikrinama galimybė naudotis kompiuteriu su internetine prieiga. Turi būti sudaromos sąlygos mokytis nuotoliniu būdu – vaikas aprūpinamas nuotoliniam mokymuisi reikalingomis priemonėmis, sudaroma galimybė naudotis kompiuteriu, planšete ar mobiliuoju telefonu, interneto ryšiu, pavyzdžiui, mobiliojo ryšio kortele su mobiliais duomenimis.

26. Vaikui, atsižvelgiant į jo amžių, brandą, motyvaciją ir specifinius poreikius (pvz.,

terapijos tikslais), yra sudaroma galimybė auginti namų gyvūną, jei tai neprieštaruoja kitų kartu gyvenančių vaikų interesams ir (ar) sveikatai (pvz., jei kiti vaikai nėra alergiški). Šiuo atveju su vaiku turi būti aptartos gyvūno laikymo ir priežiūros sąlygos. Jei nėra galimybės auginti norimą naminių gyvūną, sudaromos sąlygos įsigyti kitą naminių gyvūną, tapti savanoriu gyvūnų prieglaudoje, dalyvauti neformalioje ugdymo veikloje ir kt.

27. Vaikui turi būti sudaroma galimybė turėti savo individualią erdvę, kurioje jis galėtų leisti laisvalaikį, turėti asmeninių daiktų (žaislų, nuotraukų, plakatų ir pan.) ir jais dekoruoti savo erdvę. Vaikui turi būti sudaroma galimybė klausytis mėgstamos muzikos, jei nori – turėti muzikos instrumentą ir juo groti.

28. Mokyklinio amžiaus vaikui turi būti sudaroma galimybė, atsižvelgiant į jo sveikatos būklę bei brandą, turėti namų raktą.

29. BVGN patalpos turi būti pritaikytos vaikui, turinčiam judėjimo ir (arba) apsitarnavimo funkcijų sutrikimų, patekti į BVGN patalpas ir pačios patalpos turi būti pritaikytos vaikų su negalia poreikiams, sudarant sąlygas neįgaliam vaikui laisvai judėti patalpose, gyvenamojoje aplinkoje ir saugiai naudotis prietaisais buityje.

30. Vaikui, gyvenančiam BVGN, nustačius neįgalumo lygį ir (ar) specialiuosius poreikius, turi būti pagal galimybes sudarytos sąlygos likti toje pačioje gyvenamojoje aplinkoje su žmonėmis, su kuriais jis susijęs emociniais ryšiais, pritaikant patalpas jo poreikiams ir planuojant reikalingas paslaugas bei kitas paramos priemones, siekiant išvengti antrinio vaiko traumavimo, užtikrinant geriausius vaiko interesus augti ir ugdytis šeimai artimoje aplinkoje.

VII SKYRIUS

VAIKO RYŠIŲ SU BIOLOGINE ŠEIMA PALAIKYMAS

31. Vaikui turi būti sudaroma galimybė ir užtikrinamos sąlygos atkurti, palaikyti ir stiprinti savo ryšį su biologine šeima, jei tai neprieštaruoja geriausiems vaiko interesams: susitikti su biologinės šeimos nariais, palaikyti ryšį telefonu, laiškais, internetu, savaitgaliais ar švenčių dienomis svečiuotis biologinėje šeimoje. Vaikas gali palaikyti ryšį ir su kitu fiziniu asmeniu, su kuriuo jis yra susijęs emociniais ryšiais, jei tai neprieštaruoja geriausiems vaiko interesams. BVGN sprendimą dėl susitikimo formos priima atsižvelgdami į geriausius vaiko interesus. Esant poreikiui, kad būtų užtikrinti geriausi vaiko interesai, vaiko susitikimą su biologine šeima ar fiziniu asmeniu gali stebėti BVGN darbuotojas. Jis gali konsultuoti bendravimo, emocinio ir emociškai saugaus ryšio užmezgimo, pozityvaus auklėjimo metodu, pozityvios tėvystės ir panašiais klausimais. Informacija apie susitikimo eigą gali būti fiksuojama ir, esant poreikiui, perduodama atvejo vadybininkui ir VVTAĮT.

32. Vaikui svečiuotis biologinėje šeimoje ar pas fizinį asmenį savaitgaliais ir švenčių dienomis galima tik gavus VVTAĮT leidimą Socialinės globos įstaigoje ar šeimynoje globojamo (rūpinamo) vaiko išleidimo laikinai svečiuotis tvarkos aprašo, patvirtinto Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus 2018 m. rugsėjo 11 d. įsakymu Nr. BV-148 „Dėl Socialinės globos įstaigoje ar šeimynoje globojamo (rūpinamo) vaiko išleidimo laikinai svečiuotis tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

33. BVGN nustato susitikimų organizavimo tvarką ir patvirtina susitikimų organizavimo tvarkos aprašą, kuriame nustatoma susitikimų organizavimo tvarka. Su susitikimų organizavimo tvarka pasirašytinai supažindinami į susitikimą su vaiku atvykę asmenys.

34. Organizuojant vaiko susitikimus su biologine šeima ar kitais fiziniais asmenimis ir numatant susitikimų laiką ir vietą, turi būti atsižvelgiama į vaiko nuomonę ir pageidavimus, vaiko dienotvarkę, užimtumą, kad būtų užtikrinti geriausi vaiko interesai. Vaikui, jeigu tai neprieštaruoja geriausiems jo interesams, pagal galimybes sudaromos sąlygos privačiai bendrauti su biologine šeima ar kitais fiziniais asmenimis ne BVGN teritorijoje.

35. Jei darbuotojas mato, kad vaiko bendravimas su biologine šeima ar kitais fiziniais asmenimis kelia grėsmę vaiko fizinei ir (ar) emocinei sveikatai bei saugumui, jis turi nedelsdamas imtis aktyvių veiksmų, kad bendravimas būtų nutrauktas, ir vaiko bendravimo su biologine šeima ar fiziniais asmenimis tvarką derinti su VVTAĮT.

VIII SKYRIUS BVGN VEIKLOS FINANSAVIMAS

36. BVGN finansavimą ir lėšų panaudojimą reglamentuoja Socialinių paslaugų įstatymas, Socialinių paslaugų finansavimo ir lėšų apskaičiavimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. spalio 10 d. nutarimu Nr. 978 „Dėl Socialinių paslaugų finansavimo ir lėšų apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“, ir kiti socialinės globos įstaigų finansavimą ir lėšų panaudojimą reglamentuojantys teisės aktai.

37. Socialinė globa likusiems be tėvų globos vaikams, gyvenantiems BVGN, finansuojama iš savivaldybės biudžeto lėšų ir savivaldybės biudžetui skiriamų valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų, globos ir rūpybos išmokos, mokamos pagal Išmokų vaikams įstatymą.

38. Vaiko, kuriam reikalinga globa (rūpyba), bet laikinoji globa (rūpyba) dar nenustatyta, išlaikymo BVGN, kol bus nustatyta laikinoji globa (rūpyba), išlaidas finansuoja savivaldybė.

39. BVGN, gerindami vaikų buitines bei materialines gyvenimo sąlygas, organizuodami turiningą vaikų laisvalaikį, gali turėti kitų teisėtai įgytų pajamų: gauti paramą vaikų gerovei užtikrinti, dalyvauti programose ir teikti projektus dėl tikslinės paramos joms įgyvendinti.

IX SKYRIUS BVGN VEIKLOS KOKYBĖS PRIEŽIŪRA

40. BVGN veiklos kokybę vertina, prižiūri ir kontroliuoja SPPD.

41. Vaiko globos (rūpybos) priežiūrą BVGN vykdo VVTAĮT, vadovaudamasi Vaiko globos organizavimo nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. kovo 27 d. nutarimu Nr. 405 „Dėl Vaiko globos organizavimo nuostatų patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

42. BVGN sudaro tinkamas sąlygas VVTAĮT darbuotojams be apribojimų bendrauti su BVGN gyvenančiais vaikais ir atlikti BVGN vykdomos globos (rūpybos) priežiūrą, SPPD darbuotojams – vykdyti teikiamų socialinių paslaugų priežiūrą.

43. BVGN privalo pašalinti VVTAĮT ir SPPD nurodytus trūkumus, nustatytus vykdant BVGN teikiamos vaikų globos (rūpybos) priežiūrą ir BVGN vykdomos veiklos kokybės vertinimą.

44. SPPD, vykdydamas teikiamų socialinių paslaugų priežiūrą, ir VVTAĮT, vykdydama vaiko globos (rūpybos) priežiūrą, užtikrina tarpusavio ir su BVGN bendradarbiavimą bei partnerystę.

X SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

45. Įgyvendinant Aprašą, asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (toliau – Reglamentas (ES) 2016/679), Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose asmens duomenų tvarkymą, nustatytais reikalavimais.

46. Dokumentai (įskaitant dokumentus, kuriuose yra asmens duomenų) saugomi Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka Lietuvos vyriausiojo archyvaro nustatytais terminais. Duomenų subjektų teisės įgyvendinamos Reglmento (ES) 2016/679 ir BVGN, į kuriuos kreipiamasi, nustatyta tvarka.